

Ši. Posebno so imeli na piki g. Grössbauerja. razširjevalce teh nizkih laži se seveda po ni ni dobilo. Le v enem slučaju se je g. Grössbauer to posrečilo. Dobil je namreč do roke, da ga je župnik Rous v sv. Mariboru prebral. Ta pobožni gospod je m. dr. de la Grössbauer žito kradel (!) itd. Zato lažnivi fajmošter na 100 K globe obsojen. Za predrzni človek ni imel s tem dovolj, ampak je vložil priziv. Priziv je bil seve odločen in obrekovalni črnuhar mora zdaj še plačati. Sramota, da je laž in obrekovalje tako orožje katoliških duhovnikov. Potem ni ni da vera peša.

Popravek. G. Höchenberger, o katerem smo poročali, da se je izgubil, je bil na gornjem Štajerskem. Ko se je vrnil, ostal je 4 dni v Celovcu. 11. t. je prišel že zdrav v senice. Vsled tega je ta zadeva rešena.

Nova zveza vlaka. Od začetka julija pa do 1. septembra vozi na nedeljah in praznikih novi vlak, ki odhaja iz Železne Kaplje ob 9. 30 minut in ima v Celovcu ob 11. uri 27 min. zvezo. To je zlasti za izletnike primerno.

Pri vremenskem streljanju je ponesrečil poštari Pirkner v Pichlernu. Izgubil bode skoraj 1000 vid. Hlapcu je odtrgalo en prst.

Vlomil je neznan tat pri Geigerju v Sv. Juriju pri Celovcu in pokradel mnogo denarja drugih vrednosti.

Pazite na deco! 3-letna hčerka mesarja Kager v Celovcu igrala se je z užigalicami, ki so se vnele. Otrok je dobil grozne opekline in bode brzkone umrl.

Tatvina. Posestniki Alojziji Ablasnig v Puchbergu ukradel je nekdo 150 K denarja.

Pogorelo je v Tscheherbergu pri sp. Dravogradu posestvo Jellenevo. 3 svinje so zgorele. Dekletce se je v zadnjem hipu iz ognja vrnilo.

Rop in posilstvo. Ko so imeli zadnjič vojaki obaslu pri Beljaku vaje, začuli so klice na pomoč. Našli so nekega Florjana Bežek, ki je bil nekdo 50-letno žensko posilil in ji je tudi dal 30 h. Prijeli in oddali so ga sodniji.

Z divjimi lovci prišel je te dni dr. Pichler na lovski okolici skupaj. Zasledoval jih je in ti niso streljali. Tatovi so ušli.

Zaradi uradnega poneverjenja so zaprli pošto oficijanta Illiaša v Beljaku. Kradel in varil je za precejšnje svote. Bil je tudi navdušen narodnjak.

Zastrupil se je gimnazist Kleinmayer v Celovcu.

Po svetu.

Rudarska smrt. V šahu Friedrich-Augusta Beuthenu raztrgalo je rudarja Zimba pri delanju v kosce. Kmalu po tej nesreči je bil rudar vsled padajočih kosov premoga ubit, pa teko ranjena.

Cerkveni rop. V Kopru so vlomili tatovi v cerkev in oropali kelihe ter družega blaga vrednosti 80.000 K.

Žajfa bode zopet za 2 do 4 kron pri 100 h dražja. Je pač žajfa za živeti...

Pijanost. Lepa družina so potomci pred 75. umrle pijanke in tutice Ade Juroke. Imela je 700 potomcev; od teh je bilo 106 akonskih otrok, 144 beračev, 64 revežev, 1 vlačug, 76 tatov in 7 morilcev, in družina boštala državo v 75. letih šest milijonov kron. Čela pijančevanje!

Štajnik na erarični logarski zemlji.

Ker je potrebno, da se umetno pridelovanje in umna pašna kod dve trdni podlagi za pridelavo povzdigo domače živinoreje kvantitativno povečajo, je posvetilo c. kr. poljedelsko ministrstvo ne-le vsem stremljenjem v tej smeri, ampak tudi pozornost in naklonilo izdatne podpore, da se skušalo tudi po možnosti udoditi pisanje in ustmeno izraženo željam avstrijskih kmetov in je ustvarilo tudi iz lastnega namena razne akcije za povzdigo pridelovanja krme in pašnega gospodarstva. (Glej o tem več po- ročanj v sledečih knjigah: pl. Weinzierl „Die Ernährung des künstlichen Futterbaues in Österreich“, poseben odtis iz lista „Wiener land-

wirtschaftliche Zeitung“, št. 2 in 5 iz l. 1908, „Der alpine Versuchsgarten auf der Sandling-alpe“. Dunaj 1908. V komisijonelni založbi pri W. Fricku; prof. dr. Falke, „Zur Weidefrage“, Wiener landwirtschaftliche Zeitung, št. 8, 1908).

Najnovše podjetje, ki zasleduje z ustvaritvijo umetno narejene paše za črede ne le direktno pospeševanje umnega pridelovanja krme na planšarski in pašni zemlji, ampak ki hoče z opazovanji, študijami in poskusi, ki merijo na to, da se reši pred vsem cela vrsta rastlinoznanskih vprašanj s posebnim ozirom na umetno rajno pašo, kulturo semena in gojenje požlaht-njenih, krmilnih rastlin, tudi neposredno delati za povzdigo te tako važne znanstvene in obratne stroke, je pred nedavnim od c. kr. poljedelskega ministerstva zasnovan pašnik na erarični logarski zemlji in sicer na posestvu Krage v c. kr. logarskem okraju Hinteaberg pri Mitterndorfu na Gornjem Štajerskem, ki se je z dokupi zaokro- žilo in povečalo.

To podjetje, v čegar vodstvo sta od c. kr. poljedelskega ministerstva določena začasno pri imenovanem ministrstvu v izredni službi zaposleni ravnatelj c. kr. semenske kontrolne postaje na Dunaju, dvorni svetnik dr. Teodor vitez pl. Weinzierl in kot njegov zastopnik tehnični konzulent nadzornik za barjanske kulture Julij Koppens, naj v prvi vsti izpolni od kmetijskih podružnic Osoje, Pürgg in Donnersbach za ob- čine Mitterndorf, Toplice itd. izražene želje, ki so jih imenovano podružnice na podlagi soglasnih sklepov v posebnih v ta namen sklicanih zboro- vanjih, zvesti si važnosti paše v zvezi z ustano- vitvijo postaje za gojenje semena, sledeče for- mulirale: 1. Na pašo se naj goni le mlada ži- vina (mladi biki in telice) pingavske in pogorske lisaste pasme, ki naj imata enako pravico do paše.

2. Na paši se naj živali ločijo po spolih.
3. Pašina se naj nastavi kolikor mogoče nizko.

Posestvo Kragl, ki je bilo že tako erarična last, se je z dokupom dveh velikih paš (Seebaške in Koglerske) in z izločitvijo deputatne zemlje za logarske uslužbenke zaokrožilo in povečalo, tako da bo, ko koda izkrene in uravnano, ob- segalo celotno, eno pašo, veliko 54 ha (nad 94 job).

Živino bo prejemala in pašnino pobirala c. kr. logarska in posestna uprava v Hinterbergu.

Razun tega se bodo naredili na tem po- sestvu poskusni vrtovi za znanstvene poskuse v kulturi, umetni travniki in nazadnje stelnji travnik, da se bodo delali poskusi o vprašanih kulture stelnjih rastlin.

Ker bodo kulturna dela, adaptiranje in ob- novitev, nove stavbe na imenovanem posestvu gotove pač menda še le v poznem poletju tega leta, se popoln obrat na tej paši v letu 1909. še ne more začeti.

Znižana voznina pri zrnju za setev.

Glasom odstavka 143 prvega dodatka k lokalnemu tarifu c. kr. avstrijskih državnih železnic, del II, zvezek 1, nadalje glasom odstavka 10 dodatka k II. delu omejenega tarifa iz 1. januarja 1899 se za semeje vseh vrst »torej stebelnih in ježičnih sadežev, vse vrste detelje in trav, vse vrste repe in repice, zelenjadno, drevesno in gozdno seme, krompir daje pod sledečimi pogoji kmetom, kmetijskim podružnicam, zadrugam itd. 50 odstotni popust pri vožnini razreda A.

Za to ugodnost se morajo izpolniti sledeči pogoji:

1. Seme se mora naročiti le od kmetovavcev in le za to, da ga v lastnem gospodarstvu posejejo.

2. Na vsakega kmetovavca ne sme priti na leto več ko 500 kg.

3. Naročilo se mora izvršiti s pomočjo c. kr. kme- tijske družbe za Štajersko potrjenega »naročilnega lista«. Ta »naročilni list« mora poleg natančnega imena naročujočega kmetovavca, vrste in množine semena (ki za enega kmetovavca ne sme presegati 500 kg) tudi izrečno obvezno izjavo, da se naročeno seme ne bo da- jalo niti za plačilo, niti brezplačno nekmetovalcem. Če se tak slučaj vendar le zgodi, ravna ž njim c. kr. di- rekcijska državnih železnic po določbah v § 53 obratnega pravilnika.

C. kr. kmetijska družba mora za naročila svojega delokroga potrditi, da je naročena množina semena pri- merna resnični potrebi naročnika po obsegu in kultur- nih razmerah njegovega zemljišča.

Kmetijske podružnice, zadrugne lahko naročijo se- menje za svoje člane, ki se pečajo s kmetijstvom, s po- močjo »skupnega naročilnega lista«, a tudi tukaj ne sme priti na enega več ko 500 K.

Tudi te »skupne naročilne liste« mora c. kr. kme- tijska družba na Štajerskem potrditi za svoje kmetijske podružnice in zadrugne.

V slučaju takega skupnega naročila jamči dotično društvo za to, da se naročeno semeje odda v resnici onim kmetovalcem, za katere se je naročilo.

Pod točko 3 omenjeno jamstvo velja v tem slučaju, če se je semeje oddalo nekmetovalcem, za one kme- tovalce, katerim je dotična kmetijska podružnica, oziro- ma zadruga, naročila in oddala semeje za setev.

Vzorci naročilnih listov za posamezne naročnike, kakor tudi skupnih naročilnih listov za kmetijske po- družnice, oziroma zadrugne, oddaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem na zahtevo brezplačno, oziroma, če se jih malo rabi, tudi naročilne liste same.

»Gosp. Glasnik«.

Gospodarske.

Da se odpravi muhe iz hleva, je, kakor poroča »Niederösterreich. Landesamtsblatt«, formalin najzdatniše sredstvo ter priporoča, naj se stene in jasi ž njim na- mažejo ali pa močno poskrope. Ko se pa rabi formalin v to svrhu, stanjšati se ga mora z desetkratno množino vode. Dobi se ga lahko v vsaki lekarni in ne stane mnogo. Prežene se pa muhe iz hleva lahko tudi s po- močjo apnenega beleža, v katerem se je raztopilo pre- cejšnjo množino navadnega galuna. Ako se pobejijo stene s takim apnenim beležem dvakrat v letu, zginejo muhe iz hleva v kratkem.

Kdor hoče imeti skozi vse leto dovolj špi- nače, naj je poseje na prvo marca in seje naj jo potem do konca oktobra vsak mesec enkrat. Prav lepo špinačo se pridela, ako se jo ne seje na čez, ampak v redne vrste in jo potem večkrat zalije z gnojnico ali s straniš- nico. Tako posejana in tako oskrbovana špinača pa ne postane samo močnejša, ampak je tudi bolj okusna. Po- leti naj se jo poseje na kak bolj senčnat prostor, ker na solcu gre prehitro v seme. Za pridelovanje špinače po leti naj se rabi seme one špinače, ki ima bodičasto seme, ker ta vrsta špinače ne gre tako hitro v seme. Za zimsko rabo naj se, pa seje seme špinače, ki ima široke in mesnate liste. Če se poseje seme ta poslednje špinače avgusta meseca, požanje se jo lahko enkrat že v jeseni in drugič potem zopet zgodaj spomladi.

Bledica vinske trte. O tej bolezni piše c. kr. vinarski nadzornik v Trstu gosp. Zabavnik sledeče: Po nekaterih krajih pokazuje letos v večji ali manjši meri bledica na vinski trti. Ta bolezen, ki je znana v vseh vinorodnih deželah je vzbudila po nekod med vinograd- niki mnenje, da imamo zopet opraviti z novo boleznijo vinske trte. Bolezen, ki jo imenujemo bledica, napada redko kedaj po cele vinograde, ampak vedno le poedine trte ali pa k večjemu dele vinograda, in tako nevarna, kakor se to nekatenikom na prvi hip zdi. Omenjena bolezen pojavlja se s tem, da listje na trtah izgleda mesto zeleno, vse ali pa samo deloma bledo ali rumeno. Pri trti pomenja to motenje v tvoritvi zelenila, ki daje zdravemu listju zeleno barvo in ki je za rast in nadaljni razvijanje trte neobhodno potrebeo. Ako bledica močno nastopa in je napadeno na trti vse listje, se isto že v poletju posuši ter trte radi tega lahko precej oslabe. Ako se nahaja na trti zraven bledica ali rumenega tudi dovolj zelenega listja, kakor je n. pr. v okolici sv. Križa pri Trstu tedaj se ni bati skoro nobene škode, ker v tem slučaju bolezen ni nevarna. Kot vzrok bledice bi bilo omeniti neugodna tla, neprednora mesta v določeni globini zemlje kamor segajo trtne korenine in kjer za- staja voda oziroma preveč vlage, radi česar zrak nima pristopa h koreninam ter se skozi to zabranjuje nor- malno delovanje koreninam. Tudi neugodno vreme in pa pomanjkanje železa v zemlji zamore provzročiti ble- dico. Mnogo je slučajev, kjer bledijo trte v zemlji, ki vsebuje veliko fino razdeljenega apnenca in kjer se ni izbrala zemlji primerna ameriška podlaga. Nezadostno gnojenje vinogradov kakor tudi obdelevanje zemlje do- kler je še mokra, baje tudi provzroča bledico. Sploh pa še pravega vzroka bledici ni dognal nikdo, zato je tudi zdravljenje te bolezni jako težko ter navadno brezuspešno. Včasik pomagajo gnojenje z gnojnicjo. Priporoča se tudi gnojenje in škropljenje z železno galico, kar pa se ne obnese vedno. Umeva vinogradnik bo skrbel zato, da za- brani vse poprej omenjene pogoje, ki provzročajo ali po- spešujejo bledico na trtah. Dosedaj se je še vedno opa- zilo, da bledica na trtah ne nastopa v suhih, ampak vedno le bolj vlažnih letih.

Loterijske številke.

Gradec, dne 10. julija: 16, 27, 11, 36, 31.

Trst, dne 17. julija: 9, 29, 5, 32, 44.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Povodom birme razpošila svetoviznana trdika ur Maksa Böhnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birmskih ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek trdiko jamčijo za izvrstno, realno postrežbo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 6000 podobama zaostoj in franko. 273

Dva hlapca

k živini dobila službo s plačilom 20—24 kron na mesec in dobro hrano. Ponudbe naj se pošljejo na oskrbništvu grada Impolca pošta Radna pri Sevnici. 446